

ΠΡΩ-ΤΟ-ΦΑ-ΝΗΣ ΛΑΘΘΑΛΑΣΣΑ πρός τιμήν του Γεωργίου Παπανδρέου εις τας Πάτρας

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ Ε.Κ. ΕΞΗΓΕΙΛΕ ΧΘΕΣ ΤΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΒΑΙΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΔΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΤΗΝ 4ην ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

"ΘΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΕΙΠΕΝ - Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΡΕΤΗ,"

χωρίς προηγούμενο εις την πολιτικήν ιστορίαν της πόλεως. Άλλα, συνέβη, συμπατριώται, το ίδιο εις τας Άθήνας. Δέν ητο συγκέντρωσις — άκούσατε! — δέν ητο συγκέντρωσις χθές εις τας Άθήνας. Δέν έχει προηγούμενο επίσης εις την πολιτικήν ιστορίαν τών Άθηνών. 'Ητο, συμπατριώται, σεισμός. Καί αυτό συμβαίνει εις άλόκληρον την Έλλάδα. 'Ηλθεν ο πολιτικός σεισμός και κατέρρευσε το καθεστώς της τυραννίας, το καθεστώς της φασκερίας, το καθεστώς της ΕΡΕ.

Κατέλαβεν η ΕΡΕ την άρχην με το έλεγοικόν πραξικόπημα και επέδωκε κατόπιν με μεταβολή το κόμμα εις καθεστώς, με το κομματικόν και το άστυνομικόν κράτος. Καί ένόμιζαν, ότι άζυγός ύπάρχει άριστικός και άς ήσαν ίσοι εις την άρχην.

Όταν έκπρυξον ημείς τον άνεύδοτον αγώνον άκριδώς πριν δύο έτη, μετέκλεισαν ο άρχηγός της ΕΡΕ και οι ύπαρχγοί του. Καί μετέκλεισαν.

«Κηρύσσετε άνεύδοτον αγώνον, κηρύσσετε επανόστασιν, άλλα δέν έχετε δυναμικά μέσα. Δια βέβαιον μόνον λόγους και με λόγους — μάς έλεγαν — δέν ήπυον τα καθεστώς. Άσφαιρα είαι τα πυρά σας, Έδωσαμεν, καί της Έλλάδος, σεις και ημείς, την απάντησιν ότι και με λόγους ήπυον τα καθεστώς, όταν οι λόγοι εκφράζοντο το Δίκαιον, διότι το Δίκαιον γίνεται δύναμις. Καί τώρα, δέν χλευάζουν πλέον. Τώρα πλέον έγιναν έξαλλοι και ύβρίζουν. Διότι γνωρίζουν ότι ήλθε το τέλος των.

Είπεν ο άρχηγός της ΕΡΕ — και επανέληθε εις αυτήν την πλατείαν από τους άλλους — ότι ημείς ύπάρξαμεν άρνητική άντιπολιτεύσις. Δέν ύπάρξαμεν νομιμόφρονες. Καί δίδομεν την απάντησιν, συμπατριώται. "Όταν αι κυβερνήσεις είναι νομιμόφιλοι αι άντιπολιτεύσεις — δέν είναι νομιμόφρονες. "Όταν αι κυβερνήσεις είναι παράνομοι, μόνον άνάσσει άντιπολιτεύσις — μόνον άνάσσει άρνητική άντιπολιτεύσις. "Όταν αι κυβερνήσεις είναι παράνομοι, οι άξιοι πολιτικοί άδρες άρνούται ύποταγήν. "Όρθουν το άνανόμητά των. Γίνονται κίνημα εναντίον της έσωτερικής κατοχής. Μάχησθε και νικούν, όπως ένίκησθε, συμπατριώται.

Είπεν, επανέλαβεν, ο άρχηγός της ΕΡΕ και οι ύπαρχγοί του, ότι έκείνοι είναι έγγυηται της δημοκρατίας. Καί τού άπηνήσαν χθές από το "Ανα τών Άθηνών". Κανείς δέν προσέφερε ως έγγυηται την Δημοκρατίαν εις τον άρχηγόν της ΕΡΕ. Είπον και χθές και επαναλαμβάνουν το έρώτημα προς τον άρχηγόν της ΕΡΕ. Τι σημαίνει δημοκρατία; Δημοκρατία σημαίνει ότι οι πολίται είναι έλευθεροι και ίσοι ένώπιον των άρχών και ένώπιον των νόμων. Άλλα εις τας ημέρας της ΕΡΕ οι πολίται είχαν διαίρεση εις δύο κατηγορίας: Είς τους φίλους, δια τους όποιους ύπάρχον αι έννομιαι και τα άκάνθη και εις άλλους, δια τους όποιους ύπάρχον αι "νομιμώτατοι", όπου οι πολίται είναι πολίται δύο κατηγορίας, άρχηγός της ΕΡΕ, το πολιτικόν δέν όνομάζεται δημοκρατία. "Όνομάζεται φασκερία. "Όνομάζεται φασκερία.

"Ελεγον ότι εις τας ημέρας των κυβερνήσεων της ΕΡΕ ύπάρχει, κυρίως εις την ύπαιθρον χώραν, φοβία. Τι σημαίνει φοβία, κύριε άρχηγέ της ΕΡΕ και κύριε ύπαρχγοί; Φοβία σημαίνει ότι οι πολίται, οι όποιοι εις μίαν δημοκρατίαν πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εκφράζον έλευθερώς το φρόνημά των, δέν έλλογουν. "Απεφύγον άκόμη να άναγκάσωνται εις έφημερίαν της άρεσκείας των, το όποιον εδιάβασον εις το σπίτι των, όπως συνέβαιναν εις το "Κρυφό σχολειόν της δουλείας. Άλλα αυτό, άρχηγέ της ΕΡΕ και ύπαρχγοί της ΕΡΕ, δέν όνομάζεται δημοκρατία. "Είπαμεν δημοκρατία παρατεταμένης. Καί αυτήν την δημοκρατίαν, ημείς και καταγγέλλομεν και καταβάλλομεν με την δύναμιν του λαού.

Κατέλαβεν ο άρχηγός της ΕΡΕ την δημοκρατίαν, την έλευθερίαν. Καί ημείς, καί της Έλλάδος, έκομεν ύψωτον την σημαίαν της άληθούς δημοκρατίας.

ΔΙΑ ΠΡΩΓΗΝ ΦΟΡΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΟΔΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μία λαϊκή όμάς, έχουσα επί κεφαλής την κυρίαν Άλκην Φωτήλα, σύζυγον του ύποψηφιου της Ε.Κ., φθάνει έξω από την πόλιν μας.

Κάτω από την σημαίαν της καλύπτουν τους τιμίους "Έλληνας, και της δεξιάς και της άριστερας, όσοι πιστεύουν πράγματι εις το ιδεώδες της δημοκρατίας, τους καλούμεν δια να θεμελιώσων, δια να επαναφέρωμεν εις την πατριδάς, την αιωνίαν δημοκρατίαν.

Μάς έρωτούν. Ποίον είναι το πρόγραμμά σας. Καί απαντάμεν: Το πρόγραμμά μας λέγεται, όπως είπεν ο Περικλής εις τόν άθανάτον επεταίριον του: Το πολιτικόν μας λέγεται δημοκρατία! Άληθής δημοκρατία. Θα θεμελιώσωμεν την δημοκρατίαν εις την πατριδάς της. Την δημοκρατίαν, την όποιαν παραδίξει ο φασισμός της δεξιάς και καπηλεύεται ο κομμουνισμός της άριστερας.

Ο άρχηγός της ΕΡΕ και οι ύπαρχγοί του λέγουν ότι η "Ένωσις Κέντρου συνεργάζεται με τον κομμουνισμόν. Άγαπητοί μου φίλοι, είπον και εις τας άλλας εύκαιρίας τών όμιλήσεων και επαναλαμβάνω: "Εάν έπρόκειτο να εκλείψει ο κομμουνισμός από την Έλλάδα, ο περισσότερο βαρυντικός και άπαρηγόρητος συγγενής θα ήτο ο άρχηγός της ΕΡΕ. Διότι, συμπατριώται, τού είναι απαραίτητον να ύπάρξει ο κομμουνισμός δια να επαγγέλλεται τον σωτηρία του ένθους και δια να καταγγέλλη την "Ένωσιν του Κέντρου ως συνοδοιπόρον του κομμουνισμού, "Επαναλαμβάνω: Καταγγέλλομεν τοις στοιχείωδους ήθικής εθούσης του άρχηγού της ΕΡΕ και τών όπαίδων του. Η "Ένωσις Κέντρου δέν συνεργάζεται ούτε με τον φασισμόν της δεξιάς, ούτε με τον φασισμόν της άριστερας. "Ακολουθεί την αυτόνομον πορείαν της, η όποια σημαίνει σύνθεσιν της πολιτικής έλευθερίας με την κοινωνικόν δικαιοσύνην. Καί καλεί κάτω από την σημαίαν της όλους τους τιμίους "Έλληνας, όσους πιστεύουν εις το ιδεώδες της άληθούς δημοκρατίας. Αυτή είναι η πρώτη μεγάλη επαγγελία της "Ένώσεως Κέντρου προς τόν λαόν μας: Θα θεμελιώσωμεν την άληθην δημοκρατίαν εις την πατριδά της.

Είπεν άκόμη και επαναλαμβάνω: ο άρχηγός της ΕΡΕ και οι ύπαρχγοί του, ότι προσέφερον εσημερίαν εις την χώραν. Καί έκομεν δικαίον. Πράγματι, συμπατριώται, ο άρχηγός της ΕΡΕ και οι συνεργάται του προσέφερον εσημερίαν εις τόν έσάτον

τά είδατε αυτά τα έργα εις τας Πάτρας; Είναι έργα καί τών Πατρών, είναι έργα — φαντάσματα. Τα όποια γνωρίζουν οι έργολάδοι και άγνοει ο λαός μας.

Είχον παράσχει επανειλημμένως ύποσχέσεις εις τόν λαόν τών Πατρών και δέν έχουν τηρήσει καμίαν. Από μακρόν γίνεται δια το στάδιον, δια το νοσοκομείον, δια το τρίτον Πανεπιστήμιον. Γίνεται λόγος, καί τών Πατρών, άλλα δέν γίνεται έργον. Αυτή είναι η έδωξις της "Άγαπητοί μου συμπολίται, η "Ένωσις Κέντρου την 4ην Νοεμβρίου θα άναλάβη την άρχην με την έννοιαν του λαού της Έλλάδος, διότι είναι η μόνη έννοια, την όποιαν ημείς έζητήσαμεν. Ουδέποτε έζητήσαμεν άλλην έννοιαν. "Εζητήσαμεν και ζητούμεν μόνον την έννοιαν του λαού μας. Καί διότι αυτήν άναμένομεν, είμεθα βέβαιοι ότι την 4ην Νοεμβρίου θα άναλάβη την άρχην η κυβερνήσις της έλληνικής δημοκρατίας. Καί θα δημιουργήσωμεν, και θα παράσχωμεν εις τόν λαόν μας μίαν νέαν μεγάλην περίοδον εθνικής άναγεννήσεως.

Θα ύπάρξει πρώτα δημοκρατία. Καί θα ύπάρξει κατόπιν εσημερία. Θα ύπάρξει δικαία κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Θα προστατεώσωμεν τους εργαζόμενους άνθρώπους του λαού μας. Διότι σήμερα η εργασία δέν άμείβεται. Η κατανομή του εθνικού εισοδήματος μεταξύ τών νοικοκυμάντων τάξων είναι άδίκαιη. Η πολυτή της εργασίας, είναι κάτω του ήμισους της άπολαύσεως της μετανάστευσις. Καταγγέλλομεν την άτιμον διαβολήν. "Ημείς θλιβόμεθα δια την μετανάστευσιν. Καί θα προσπαθήσωμεν, τα τέκνα του λαού μας να ευρισκων εργασίαν εις την πατριδά των, ώστε να μη έκπατριζονται. Άλλα εάν και έφ' όσον δέν ύπάρξει εργασία εις την πατριδά των, άποτελεί δικαίωμα τών ανθρώπων να άναζητήσουν την θέσιν των υπό τόν ήλιον. Καί δέν ύπάρχει κανείς, ο όποιος έχει το δικαίωμα να καταδικάσει εις θάνατον άνθρώπους, οι όποιοι ζητούν να εργασθων και δέν ευρίσκων εργασία εις την πατριδά των, από την άναξίτητα των κυβερνήσεων της ΕΡΕ.

Λέγουν άκόμη, συμπατριώται, καί τολμούν να το λέγουν ένώπιον ήλιου, ότι η ΕΡΕ, ο άρχηγός της, έκομεν έργα. Καί ποιά τούς συμπατριώταις μου: Ποιά

ΣΗΜΕΡΑ
8
ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΘΥΡΥΛΙΚΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΗΣ Ε.Κ.

Αυτό που συνέβη χθές εις τας Πάτρας δέν έχει προηγούμενο εις την πολιτικήν ιστορίαν της πόλεως εις άλόκληρον τήν τρέχουσαν αιώνα. Δέν έχει προηγούμενο. Ορισμός Ρωσικού αυτοκράτορος ήσαν αυτό που έπεράλαβε χθές το θρόνο η Πάτρα εις τόν Γεωργίου Παπανδρέου. Δεκάδες χιλιάδες λαού έμαζεύθησαν τόν άρχηγόν της "Ένώσεως Κέντρου κατά την άρχην του με παραλήρημα ένθουσιασμού. Είς την επιθετικήν μορφήν του άδικαίωτου άγώνου της Δημοκρατίας, οι λαοί έδωκαν τόν Μισισίπ τον έθνη: άναγεννήσεως που έλπει.

Έκείνη έπίστα που δια φώτιν φώτα έσπασμένη είναι έπί τήν προέλευσιν του πλήθους ήρχισαν από της 2ας μεταμεσημερησίας ώρας. Άλλο πρωτοφανές έπίστα γεγονός ήσαν ότι έκκρουσαν τάδες άγροτών ήλθον εις την πόλιν μας από τα περίχωρα χωριά πεσοπούντες. Πικράι βάδες επεβάρυνον της νύκτα κατέφθον η μετ' αυτήν άλλην τραγουδούσας και κινώσοντας κλάδους άφροντας και είκονας του Γεωργίου Παπανδρέου. "Υπολογίζεται ότι τούλάχιστον 3.000 άτομα ήλθον πεζή εις την πόλιν μας.

"Υπερκαλή εις δύο από τας πολλάς βάδες πεσοπόντων ήσαν ο ύπολήριος της Ε.Κ. κ. Άσπασίης Φωτήλας από τα νότια χωρία και η σύζυγός του κ. Άλκη Φωτήλα από τα δυτικά. Η Άλκη είναι πωροφύρον εις την πλατείαν Γεωργίου έχουσα τίτλο από τόν συνεργαζόμενον πλήθος με ένθουσιώδεις έκδηλώσεις.

Ένώ η συγκέντρωσις είχε προσηματισθή δια την 8ην μα. ήδη την ήγη άπογευματικήν είχε προηφθή στέδιον η πλατεία Γεωργίου. Το πλήθος διακωλύου συνέχισε και άλλον κατ' άλλον κατέλαβεν άλλην την περμετριών και διαβύθη εις τήν όδον Κορινθίου τας όποιαις κατέλαβεν άμφοτέρω τά πεδούρα μας μέχρι τού Νεκροταφείου.

Η Άρχη του κ. Παπανδρέου καλύπτουσε πλέον της ώρας, διότι η πορεία της φάλαγγος που συνώδεσε τόν άρχηγόν της "Ένώσεως Κέντρου έπιδιόχθη από Αίγιον μέχρι Πατρών από τας αφορμάς της έκδηλώσεως τών άγροτών. Παράκαυ κατ' άλλην την διαδρομήν, η όμάς είχε στυμωθή με άδυναμι και μυστίαν. Έπει που τα άνοκίματα δέν ήμπορούσαν να άναπτύξων ταχύτητα. Η Έλλάδα εις όλους τούς ένδοκίματους οκισμούς και τας κινήσεις άπέμεινον πικράι βάδες άγροτών, που ήξήσαν από τόν Γεωργίου Παπανδρέου να στενακίσουν. Διά να έπιτύχουν μάλιστα αυτό εις μερικώς περιπτώσεις έξήλθον εις τας κατάστραφαι της όδου, ώστε η άναξη

Η εμφάνισις του κ. Παπανδρέου εις τας Πάτρας έκδηλώσεως νέας έκρηκτικής έκδηλώσεως. Χαιροκροτήματα, ζητωκραυγές και η ρομφαί ηγή "Παπανδρέου" έδόνον επί πολλά λεπτά της ώρας την άμφοτέρω, ένώ από τόν έξώστην άπέλαυντο λευκά περιστρεφά, σύμβολα της νίκης που θα χερση εις τήν "Ένωσιν Κέντρου ο δημοκρατικός κόμμας με την άριστην ήγη του.

Τόν κ. Παπανδρέου κατέ την Άρχην του υπεδέχθη ο κ. Στέφανος Στεφανόπουλος, ο όποιος μόλις είχεν έπιστρέψει από τήν Άκρόπολιν, όπου είχαν ήλθει εις ένώπιον όχημάς και ένθουσιώδους συγκινήσεως.

Χαιροκροτήματα ήσαν μερικά από τα συνήματα που άνεγάρωντο εις τα πανώ, όπως: α) Νά ζήσθε γέρο του Μωσίου, α) 1821 Θεόδωρος Κολοκοτρώνης — 1963 Γεώργιος Παπανδρέου.

Και ένν πανώ που έφεραν έννε άπο τήν φαντασίαν "Όσοι νέοι άπέμειναν από τήν μετανάστευσιν, είναι μαζί σας. "Ο κ. Παπανδρέου ήρχισε τόν λόγον του:

— Συμπολίται, ένίκησθε.

— Ένίκησθε, άπηνήσαν σάν ήρώ μάς υμνοκροτήσιν.

Καί όταν ο άρχηγός της "Ένώσεως Κέντρου επεματίσθη τόν λόγον του, ο λαός εις άποσπασίαν έκέκραξε και ένθουσιώδους έψαλε τόν "Εθνικόν "Υμνον, τόν "Υμνον τής "Ελευθερίας.

πείλει με έξουθενώσιν της οικονομίας της Έλλάδος.

Άλλα έπιθυμώ, καί της Άχαιας, καί ένώπιον ήλιου να επαναλάβω έκείνο, το όποιον είπον χθές και εις την προεύσειον. Κηρύσσωμεν ότι η "Ένωσις Κέντρου είναι το κατ' έννομιαν μέγα άγροτικό κόμμα της Έλλάδος. Θα δημιουργήσωμεν μίαν περίοδον εσημερίας δια τήν άγροτικήν ήχησιν. Καί έπιθυμώμεν να έζησωμεν διατη έθελον προτεραιότητα εις τας δικαίας αιτήματάς του άγροτικού κόσμου. Πρώτον διότι οι άγρόται είναι περισσότερο, υπερίσκιον το ήμισον του πληθυσμού της Έλλάδος. Δεύτερον, διότι πάσχουν περισσότερο. Τρίτον διότι τού πόδας είναι εκσημερία τού άγροτικού κόσμου. Καί θέτω τα έρώτημα εις τους επαγγελματίαις της πόλεως: "Εάν δέν ύπάρξει άγοραστική δύναμις τού άγροτικού κόσμου, ποι θα εύρον την πελατείαν των. Υπάρχει άκόμη και άλλος κρίσιμος λόγος, δια τόν όποιον θα πρέπει να δώσωμεν, όχι μόνον ημείς, η κυβερνήσις, άλλα σεις, ως λαός τών πόλεων, άπόλυτον προτεραιότητα εις την ικανοποίησιν τών δικαίων αιτημάτων τού άγροτικού κόσμου. Διότι, εάν η πίστις τών άγροτών προς την πατριδά κλονισθή, η αιωνία Έλλάς θα έχη άπολείθη.

Η κυβερνήσις της "Ένώσεως Κέντρου, η κυβερνήσις της "Ελληνικής δημοκρατίας, συμπατριώται, γνωρίζετε, θα δώση πίστις προτεραιότητα εις τας θέματα της παιδείας. Γνωρίζετε ότι άνεύδοτον μέγιστον δια την ικανοποίησιν τών αιτημάτων της Παιδείας. Καί καταγγέλλομαι από τόν άρχηγόν της ΕΡΕ και τους όπαίδους του ότι αυτήν την μονομανίαν μου. Μόλις έλάγαν, έπειτα από 8 έτη ο άρχηγός της ΕΡΕ έκπρυξεν ότι θα δώση προτεραιότητα εις τας θέματα της παιδείας. Πόσο πολύ βραδύνει να έννοση. Παρέχον εις τόν λαόν μας την ύπόσχεσιν, ότι η "Ένωσις Κέντρου ως κυβερνήσις θα παράσχει την παιδείαν δωρεάν. Μία πολιτεία, καί τών Πατρών, η όποια έξαρτά την μόρφωσιν της νεότητος από τόν πλούτον, δέν έχει το δικαίωμα να όνομάζεται δημοκρατία. Είναι πλουτοκρατία. Άλλα θα καταστήσωμεν το πολιτικόν της Έλλάδος άληθην δημοκρατίαν. Θα παράσχωμεν άκόμη εις τας άριστέοντα τέκνα του λαού μας κρατι-

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ο λόγος του άρχηγού της "Ένώσεως Κέντρου, ο όποιος διεκτίμησε σέβαστον από τούς ένθουσιώδους κηροκροτήματα, έχει ως άκολουθός:

— Ένίκησεν ο άνεύδοτος αγών!

Ένίκησεν η δημοκρατία!

Άγαπητοί μου συμπατριώται, σας έκφράζω την ευγνωμοσύνην μου δια την αγάπην με την όποιαν με υποδέχθε εις τήν πόλιν μας.

Είχον ύποσχεθή να δίδω έκάστοτε σέβαστον από τας άδυναμίας, να δίδω το κύπελλον της νίκης εις τας πόλεις, αι όποια ειχον τόν μεγαλειότερον συναγεμώμεν. Άλλα, δέν το δίδομεν, συμπατριώται, πολιται τών Πατρών, πολιται της Άχαιας, διότι δέν γνωρίζω ποια πόλις είναι τόν μεγαλιότερον συναγεμώμεν. Διαπιστώσω σήμερα εις τας Πάτρας ότι ύπάρχει συναγεμώμεν πόλιν μας.

Είχον ύποσχεθή να δίδω έκάστοτε, έπειτα από τας άδυναμίας, να δίδω το κύπελλον της νίκης εις τας πόλεις, αι όποια ειχον τόν μεγαλιότερον συναγεμώμεν. Άλλα, δέν το δίδομεν, συμπατριώται, πολιται τών Πατρών, πολιται της Άχαιας, διότι δέν γνωρίζω ποια πόλις είναι τόν μεγαλιότερον συναγεμώμεν. Διαπιστώσω σήμερα εις τας Πάτρας ότι ύπάρχει συναγεμώμεν πόλιν μας.

"Ερχονται και με τρακτέρ έλλειψις κομματικών πούλων

Από τόν "Ισωμα φέρουν στα χέρια τόν ύποψηφιόν κ. Άσπασίην Φωτήλαν

Με τα πόδια από τας Σαγέϊκα! Άθλος τών πιστών της "Ένώσεως Κέντρου

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 8ην ΣΕΛΙΔΑ